

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobce: **Ing. L. H.**

zastoupený advokátkou JUDr. Jarmilou Lipnickou Pešlovou

sídlem Přívozká 703/10, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**

sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2018, č. j. MSK 53307/2018, ve věci
záznamu bodů v registru řidičů

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) dne 24. 9. 2018 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil odvoláním napadené rozhodnutí Magistrátu města Ostravy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 5. 2. 2018, č. j. SMO/067794/18/DSČ/Lipk-BS, kterým správní orgán I. stupně podle § 123f odst. 3 zákona číslo 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), zamítl jeho námitky proti záznamu bodů v registru řidičů a provedené záznamy bodů potvrdil.
2. Žalobce namítl, že v daném případě došlo k závažnému pochybení státních orgánů, které mají ze zákona povinnost vést záznamy o bodovém hodnocení řidičů. Uvedl, že v květnu roku 2017 požádal o výpis z bodového hodnocení řidiče, neboť věděl, že byl postižen Obecní policií Vřesina pro přestupek. V tomto výpise měl zaznamenáno 7 bodů, včetně 2 bodů za zmíněný přestupek, dále 2 body zaznamenané dne 31. 1. 2017 a 3 body zaznamenané dne 1. 8. 2016. Žalobce měl za tohoto stavu za to, že není nutné přijímat žádná opatření k mimořádnému odečtu bodů, jako absolvování speciálního školení v zákonem určeném zařízení. Následně však obdržel výzvu ze dne 15. 1. 2018, ve které mu správní orgán I. stupně oznámil dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a vyzval ho k odevzdání řidičského průkazu. Z výpisu z bodového hodnocení řidiče pak žalobce zjistil, že mu byl nad rámec výše uvedených bodů proveden záznam 7 bodů ke dni 20. 8. 2016, a to na podkladě oznámení Okresního státního zastupitelství Ostrava – město. Žalobce poukázal na § 123b odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu, podle kterého je povinností správního orgánu provést záznam v registru řidičů do 5 dnů od zaslání pravomocného rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání. V dané věci tak závažně pochybil správní orgán, nebo státní zastupitelství, protože s ohledem na nabytí právní moci usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání mělo být 7 bodů v souvislosti s tímto trestním stíháním v květnu roku 2017 v kartě řidiče již dávno zaznamenáno. Při včasném záznamu by žalobce mohl učinit výše uvedená opatření k odečtu bodů a i kdyby tak neučinil, dosáhl by 12 bodů již k datu 31. 1. 2017 a lhůta pro zákaz řízení v trvání jednoho roku by již v lednu roku 2018 uplynula.
3. Žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Poukázal na to, že 5 denní lhůta pro záznam bodů v registru řidičů je lhůtou pořádkovou a že žalobce o podmíněném zastavení trestního stíhání věděl. Po dosažení 12 bodů bylo povinností správních orgánů vyzvat žalobce k odevzdání řidičského průkazu. Navíc, i kdyby záznam 7 bodů byl žalobci zapsán ve stanovené lhůtě, nemohl by žalobce na základě školení bezpečné jízdy dosáhnout odečtu bodů, protože to neumožňuje přestupek ohodnocený 6 a více body.

4. Žalobce v rámci repliky uvedl, že vyjádření žalovaného představuje typický přístup správních orgánů a potažmo orgánů státní moci, kdy pokud je lhůta toliko pořádková, necítí se jí býti vázání a často se chovají tak, jako by vůbec stanovena nebyla. Nepříjemné důsledky takového chování však nemůže nést občan, u kterého došlo k narušení právní jistoty a důvodného očekávání.
5. Ze spisu správního orgánu I. stupně sp. zn. S-SMO/011396/18/DSČ (dále jen „správní spis“) krajský soud zjistil, že správní orgán I. stupně oznámil žalobci dopisem ze dne 8. 1. 2018 dosažení 12 bodů v registru řidičů a vyzval jej k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění. Z výpisu z bodového hodnocení řidiče z téhož dne založeného ve správním spise krajský soud zjistil, že žalobci bylo zaznamenáno 7 bodů za 3 přestupky, a to 3 body ke dni 1. 8. 2016, 2 body ke dni 31. 1. 2017 a 2 body ke dni 3. 5. 2017. Výpis dále obsahuje záznam dalších 7 bodů ke dni 20. 8. 2016 na základě rozhodnutí Okresního státního zastupitelství Ostrava – město. Příslušné usnesení státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Ostravě ze dne 10. 8. 2016, sp. zn. 9 ZT 98/2016, o podmíněném zastavení trestního stíhání žalobce, je součástí správního spisu a podává se z něj, že nabylo právní moci dne 20. 8. 2016 a podle prezenčního razítka bylo doručeno správnímu orgánu I. stupně dne 8. 1. 2018. Žalobce podal proti záznamům bodů včasné námitky, ve kterých protestoval proti pozdnímu zaznamenání bodů z rozhodnutí státního zástupce. Rozhodnutím ze dne 5. 2. 2018 správní orgán I. stupně námitky žalobce proti záznamu bodů v registru řidičů zamítl jako neodůvodněné a provedené záznamy potvrdil. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, o kterém rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím způsobem uvedeným v narativní části odůvodnění tohoto rozsudku. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí se podává, že žalovaný po zrekapitulování skutkového stavu a vysvětlení povahy námitkového řízení uzavřel, že správní orgán I. stupně v řízení postupoval v souladu se zákonem i s ustálenou judikaturou. Konstatoval, že žalobce od počátku mohl očekávat, že mu na základě usnesení státního zástupce ze dne 10. 8. 2016 bude proveden bodový záznam v registru řidičů. Žalovaný uzavřel, že pravomocná rozhodnutí tvoří způsobilé podklady pro záznam bodů, námitky žalobce neshledal důvodnými a ani z jiného důvodu neshledal prvostupňové rozhodnutí, jakož i řízení jemu předcházející, v rozporu se zákonem. Z odvolacího spisu žalovaného krajský soud nad rámec spisu správního orgánu I. stupně nic dalšího nezjistil vyjma přesného data doručení napadeného rozhodnutí (stejnopisu v elektronické podobě) do datové schránky zmocněnkyně žalobce, ke kterému došlo 19. 9. 2018, což krajský soud hodnotil při posuzování včasnosti žaloby (ve spise žalovaného jsou jinak duplicitně založeny listiny z odvolacího správního řízení).
6. Krajský soud ve věci nařídil ústní jednání na 13. 2. 2019, při kterém oba účastníci setrvali na svých stanoviscích. Žalobce nad rámec žalobních tvrzení prostřednictvím zástupkyně zdůraznil, že byl aktivní, zjišťoval si stav svého bodového hodnocení a po obdržení výpisu se domníval, že k záznamu bodů na základě rozhodnutí státního zastupitelství nedojde. Státní zastupitelství podmíněným zastavením trestního stíhání dalo najevo, že jej není důvod trestat, osvědčil se a bylo by nespravedlivé, aby poté nesl důsledky dosažení 12 bodů, které jsou v podstatě tvrdší, než v případě trestního odsouzení. Dále namítl, že o bodovém záznamu měl být poučen již policejním orgánem, který prováděl šetření v přípravném řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

7. Krajský soud po zjištění, že žaloba byla podána včas ve lhůtě stanovené v § 72 odst. 1 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.
8. Předmětem soudního přezkumu je správní rozhodnutí, kterým bylo zakončeno námitkové řízení probíhající podle § 123f zákona o silničním provozu. Úvodem právního hodnocení považuje krajský soud za vhodné ve stručnosti vymezit povahu námitkového řízení, která do jisté míry předurčuje rozsah, v jakém lze rozhodnutí o námitkách soudně přezkoumávat. Systém bodového hodnocení řidiče je s účinností od 1. 7. 2016 upraven v § 123a až § 123f zákona o silničním provozu a jeho podstatou je, že řidičům motorových vozidel jsou za vybrané dopravní delikty (přestupky a trestné činy) postupně zaznamenávány body v návaznosti na jejich právní kvalifikaci až do celkového počtu 12, při jehož dosažení řidič přichází o řidičské oprávnění. Nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů, může podle § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu podat proti záznamu bodů písemné námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu. Podle § 123f odst. 3 shledá-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky řidiče neodůvodněné, rozhodnutím je zamítne a provedený záznam potvrdí. Recentní rozhodovací praxe správních soudů důsledně rozlišuje mezi řízením o jednotlivých přestupcích nebo trestných činech a řízením o námitkách proti záznamu bodů. V trestním či přestupkovém řízení se projednává, zda se stal skutek definovaný zákonem jako přestupek (trestný čin), zda byl řidič obviněn z jeho spáchání jeho pachatelem, případně další okolnosti související s naplněním příslušné skutkové podstaty. Předmětem řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů je pak pouze to, zda pro záznam existuje způsobilý podklad (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy, soudu nebo státního zástupce ve smyslu § 123b odst. 1 až 3 zákona o silničním provozu), zda byl záznam proveden v souladu s tímto podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá bodovému hodnocení dle přílohy k zákonu o silničním provozu. Správní orgán však v řízení o námitkách zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byly záznamy provedeny, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné a zákonné, a to až do okamžiku než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je (srov. zejména usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 7. 2017, sp. zn. II. ÚS 1109/16, dostupné na webových stránkách Ústavního soudu, dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 – 44 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 6 As 67/2013 – 16; veškerá rozhodnutí správních soudů uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na stránkách www.nssoud.cz).
9. Žalobce v žalobě nezpochybňoval, že záznamy bodů byly provedeny na základě způsobilých podkladů a že bodové hodnocení odpovídá příslušným deliktům, proto tyto otázky nejsou v souladu s dispoziční zásadou vyjádřenou v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. otevřeny soudnímu přezkumu. Již v průběhu námitkového řízení se spor mezi žalobcem a správními orgány koncentroval na jediný sporný bod, a to konkrétně na důsledky opožděného záznamu bodů do registru řidičů.
10. Jak se podává z obsahu správního spisu, předmětné usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání ze dne 10. 8. 2016, které nabylo právní moci dne 20. 8. 2016, bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje

doručeno správnímu orgánu příslušnému k provedení záznamu bodů až 8. 1. 2018 a teprve poté došlo na jeho podkladě k samotnému záznamu bodů. Se žalobcem lze souhlasit potud, že v tomto případě nebyla dodržena zákonná lhůta stanovená v § 123b odst. 3 písm. c) bodě 1 zákona o silničním provozu, podle kterého je státní zástupce povinen doručit usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 5 pracovních dnů ode dne nabytí jeho právní moci. Stejnou lhůtu po obdržení podkladového rozhodnutí pak má podle § 123b odst. 2 téhož zákona příslušný správní orgán k provedení záznamu bodů do registru řidičů. V rozhodovací praxi správních soudů však nejsou pochybnosti o tom, že se nejedná o lhůty prekluzivní, ale o lhůty pořádkové, s jejímž marným uplynutím nepojí zákon žádné právní následky (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2009, č. j. 2 As 19/2009 – 93, který se sice týká lhůty podle § 123b odst. 2 zákona o silničním provozu a nikoliv podle odst. 3, není však žádný důvod posuzovat charakter obou lhůt rozdílným způsobem). O prekluzivní nebo-li propadnou lhůtu se jedná pouze tehdy, pokud zákon s marným uplynutím konkrétní lhůty stanoví určitý právní důsledek, který je zpravidla vyjádřen slovy, že po jejím uplynutí již nelze něco nadále vykonat či činit, či naopak, že pouze do uplynutí lhůty něco činit lze (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2012, č. j. 9 As 114/2011 – 58). Pětidenní lhůty stanovené v § 123b odst. 2 a 3 zákona o silničním provozu, s sebou nenesou žádný „automatický“ důsledek, např. v podobě zániku pravomoci provést záznam bodů nebo zaslat řidiči výzvu k odevzdání řidičského průkazu, proto se nepochybně jedná o lhůty pořádkové, jejichž uplynutí nemá vliv na povinnost příslušných orgánů dokončit proces spojený se zaznamenáváním bodů do registru řidičů ani na právní následky se záznamem bodů spojené. Není přitom namístě jakkoliv bagatelizovat pořádkové lhůty jenom proto, že s jejich uplynutím není spojen zánik práva či povinnosti, jak se snaží žalobce v replice k vyjádření žalovaného. Přestože nedodržení pořádkové lhůty nemá za následek prekluzi ve vztahu k záznamu bodů do registru řidičů, nic to nemění na povinnosti správních orgánů (soudů, státního zástupce) příslušný úkon ve stanovené lhůtě provést s tím, že její nedodržení může zakládat jiné právní následky (např. se může jednat o nesprávný úřední postup). Krajský soud uzavírá, že přestože lhůta stanovená zákonem pro doručení podkladu pro záznam bodů příslušnému obecnímu úřadu v případě usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání ze dne 10. 8. 2016 dodržena nebyla, zákon s jejím překročením žádné automatické důsledky pro záznam bodů nespojuje. Správní orgán I. stupně proto nepochybil, pokud poté, kdy mu bylo doručeno (byť opožděně) příslušné pravomocné usnesení státního zástupce, body žalobci zaznamenal a po zjištění dosažené hranice 12 bodů jej vyzval k odevzdání řidičského průkazu.

11. Nad rámec uvedeného krajský soud dodává, že byť zřejmě nelze předem zcela vyloučit situaci, při které bude porušení pořádkových lhůt stanovených v § 123b odst. 2 a 3 zákona o silničním provozu natolik výrazné, popř. bude mít takové negativní následky na veřejná subjektivní práva účastníka, že to může ovlivnit i rozhodování v námitkovém řízení či v jeho soudním přezkumu (jakkoliv se bude jednat o zcela výjimečné případy odůvodněné mimořádnými okolnostmi), v přezkoumávané věci žádné okolnosti zvláštního zřetele hodné vyžadující jakýkoliv mimořádný korektiv ze strany krajského soudu nenastaly. Žalobce nepochybně věděl o podmíněném zastavení trestního stíhání a nemohl proto rozumně předpokládat, že nebude mít vliv na jeho bodové hodnocení. Skutečnost, že usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání patří mezi podklady pro záznam bodů, je ze zákona o silničním provozu zřejmá, přičemž znalost a udržování znalostí právní úpravy pravidel provozu na pozemních komunikacích a dalších souvisejících ustanovení

Shodu s prvopisem potvrzuje

zákona o silničním provozu, patří podle § 82 odst. 1 až 3 téhož zákona mezi základní povinnosti každého řidiče. Při zachování přiměřené míry opatrnosti, kterou lze po držiteli řidičského oprávnění požadovat, tak ani po obdržení výpisu z bodového hodnocení nemohl být žalobce v legitimním očekávání, že mu body na podkladě usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání nakonec zaznamenány nebudou.

12. Nicméně i kdyby krajský soud přistoupil na verzi, že žalobce byl po obdržení výpisu v květnu 2017 subjektivně přesvědčen, že body podle usnesení státního zástupce již zaznamenány nebudou, nemohl u něj tento „omyl“ vyvolat žádné závažné následky. V té době by totiž ani neměl žádnou možnost stav bodů jakkoliv ovlivnit. Při řádném zaznamenání sporných bodů by se maximálně dozvěděl, že byl „vybodován“ (pokud by se to již do té doby nedozvěděl z výzvy k odevzdání řidičského průkazu) a měl by buď možnost na výzvu odevzdat řidičský průkaz, nebo podat námitky a vést námitkové řízení proti zaznamenaným bodům, stejně tak jako po obdržení výzvy ze dne 8. 1. 2018. Odečtení bodů na základě školení bezpečné jízdy by mu podle § 123e odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu již v té době neumožňoval nejen 7 bodový záznam podle usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání, jak správně poukazoval žalovaný, ale také celkový počet bodů, který by v té době dosáhl konečné hranice 12. Stručně řečeno, jediným praktickým důsledkem řádného postupu státního zástupce by pro žalobce bylo, že by k dosažení 12 bodové hranice došlo již o cca 1 rok dříve. Jakkoliv nelze vyloučit, že v důsledku ročního oddálení pozbytí řidičského oprávnění mohlo potenciálně dojít k jistému zásahu do práv žalobce (byť žalobce v tomto směru nic netvrdil a naopak prostřednictvím námitkového řízení a návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě usiloval o odložení následků spojených s dosažením 12 bodů), nejedná se o skutečnost, která by byla sama o sobě důvodem pro to, aby zákonné následky spojené s dosažením 12 bodů zanikly či byly žalobci prominuty.
13. Námitku nedostatečného poučení ze strany policistů v průběhu trestního řízení uplatnil žalobce až při ústním jednání dne 13. 2. 2019 a tato námitka je již proto s ohledem na uplynutí lhůty stanovené v § 71 odst. 2 větě poslední s. ř. s. opožděná. Pro úplnost krajský soud odkazuje na rozsudek ze dne 13. 6. 2013, č. j. 9 As 159/2012 - 28, ve kterém Nejvyšší správní soud konstatoval a odůvodnil závěr, že *„Platná právní úprava neukládá strážníkům městské policie ani příslušníkům Policie ČR poučovací povinnost ohledně počtu bodů, které za jednotlivé přestupky podle přílohy k zákonu o silničním provozu budou příslušným správním orgánem do evidenční karty řidiče zaznamenány.“* Kromě opožděného uplatnění se tak jedná o zjevně nedůvodnou námitku.
14. Krajský soud z výše uvedených důvodů vyhodnotil projednávaný žalobní bod jako nedůvodný. Protože žádné jiné žalobní body žalobce neuplatnil a krajský soud neshledal v napadeném rozhodnutí či v řízení předcházejícím jeho vydání ani žádné vady s negativním vlivem na zákonnost napadeného rozhodnutí, ke kterým by byl povinen přihlédnout z moci úřední, žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. Výrok o náhradě nákladů řízení vyplývá z § 60 odst. 1 s. ř. s.; v řízení byl procesně úspěšný žalovaný, který se však práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdal, proto krajský soud rozhodl tak, že žádný z účastníků řízení právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 13. února 2019

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje